

D I E N O S N A T J I E N O S

Kempten, 1946.III.11 - - - - - Pirmadienis, Nr.67/244/

IŠ VISO PASAULIO

- Iš vakarykštės anglų spaudos komentary aiškėja, jog peraitos savaitės būvyje yra iškile šie pagrindiniai pasaulio politinio gyvenimo klausimai: Graikijos rinkimų, Ispanijos Franco režimo ir ypačiai Vakarų sąjungininkų ir Rusijos santykių, kurie rišasi su Raudonosios Armijos atitraukimo reikalu iš Persijos ir Mandžūrijos, taip pat su Bulgarijos vyriausybės praplėtimu. "Sunday Times", rašydamas apie metodus tiems klausimams spręsti, kalbą minti, jog vėl reiktų didiesiems susitikti tiesioginiams pasitarimams.

Keip vakar iš Londono pranešta, Persijos reikalais nieko nauja ligi šiol nepasiekta. Min.pirm.Sultaneh, grįždamas iš Maskvos, atsidūręs Baku mieste, kur jis Ter.Āzerboidžano vyriausybės gražiai sutiktas. Antradienį ketinama palaisti Persijos vyriausybę. Tada partija reikalaujanti tuoju krašte įvykdyti rinkimus. Londonas visus įvykius atidžiai sekąs.

Vakarykštėmis Londono žiniomis, iš Mukdeno jau pasitraukusios paeutinės Raud.Armijos dalys ir miestas perėjęs į kinų kariuomenės rankas. Vakarinėj krašto dalyje nuo Mukdeno esą sutelkta 40.000 kinų komunistų kariuomenės. Pačiuose kinuose vyraujanti nuomonė, kad rusai pagaliau visiškai pasitrauksią iš Mandžūrijos. Bet šio ryto Londono žiniomis, iš Čunkingo dar nėra jokio oficialaus pranešimo apie rusų kariuomenės atsitraukimą iš Mukdeno.

Min.pirm.Sophules, kaip vakar iš Londono pranešta, užvakar pareiškęs, jog ir pasitraukus iš vyriausybės keturiems ministeriams respublikonams, kurie palaiko rinkimų atidėjimą, tie rinkimai vis dėlto nusistatytu laiku, t.y.kovo 31 d., įvyksią. Atsisistatydinęs min.pirm.pavad. Kapandares esąs pareiškęs, jog tie rinkimai būsiąs tik farsas, todėl jis, nenorėdamas imtis atsakomybės, pasitraukias iš vyriausybės. Kalbama dar ir apie penktojo ministerio atsisistatydinimą - fin.min.Mirono. Jei rinkimai kalbamuoju laiku įvyks, kairiųjų partijos pasiryžusios juos boikotuoti. Šio ryto Londono žiniomis, Graikijos politinė krizė savaitės pabaigoj labai passtrėjusi. Žem.Pamų 70 atstovų socialistų esą pateikę pareiškimą, kad Graikijos rinkimai būtų atidėti, bet Britų vyriausybė laikosi savo nusistatymo. Bevinas vakar pasiuntęs Sophuliui laišką, kuriame pamatuojamas tuo reikalu britų nusistatymas ir pareiškiamas apgailėstavimas, kad Graikijos kairieji laikosi nuosėly nuo rinkimų. Bevino pareiškimu, tetai rodą tikslai kairiųjų partijų silpnumą. Graikijos saugumo organai ir britų policija nelaisianti, kad būsimiems rinkimams iš pasaulio būtų padaryta kokia nors neigiama įtaka. - Tuo tarpu Graikijoje jau yra atvykę keli šimtai britų, amerikiečių ir prancūzų stebėtojų rinkimams sekti.

Vakarykštėmis žiniomis, JAV vyriausybė rengiasi atsakyti į rusų notą dėl Bulgarijos vyriausybės praplėtimo. Kompetentinguose sluoksniuose pareiškiamas, kad būsiąs atremiami Rusijos notoje keliamieji kaltinimai, jog JAV sulaužiusios Maskvos susitarimus dėl Bulgarijos.

Šio ryto Londono žiniomis, britų vyriausybė per savo pasiuntinį Maskvoj daranti spaudimą, kad Tar.Rusija atsakytų į britų Persijos reikalu įteiktą notą, kuri nėra atsakyta, kaip ir tuo pačiu reikalu amerikiečių įteiktoji nota. Britų pasiuntinys Sofijoje palaikas amerikiečių nusistatymą dėl Bulgarijos vyriausybės praplėtimo. Bulgarijos opozicinės partijos reikalaujančios vidaus ir teisingumo ministerių

pakeitimo, taip pat žodžio ir spaudos laisvės. Tiplcm.Londono korespondento žiniomis, JAV ir T.Britanijos vyriausybės esančios pasiryžusios daryti bendrą žygį Maskvoj dėl Persijos, Mandžūrijos ir Bulgarijos reikalų.

- Vakarykštėmis Londono žiniomis, Trieste užvakar įvyko pasitarimas dėl Italijos ir Jugoslavijos sienų sureguliuavimo tarp sąjungininkų, kurių terpe dalyvauja ir rusų delegatai, atvykę čia peraitę penktadienį. Prasidėjus tiems pasitarimams, Trieste nerimės atslūgęs.

- Italijoje vakar po 25 metų vyko pirmieji laisvi savivaldybių rinkimai daugiau kaip 400 miestų bei kaimų, dalyvaujant per 1 mil. balsuotojų. Rinkimų rezultatų paskelbiant laukiama šiandien vakare. Balsuotojų dalyvavę gausiai. Ir daugelis moterųėjo prie urnų pirmąkart Italijos istorijoje. Per rinkimus jokių kivirčų nebuvo. Visuotiniai rinkimai Italijoje numatomi apie gegužės mėn.pradžią.

- Churchillis užvakar Vašingtone pasakęs vėl vieną kalbą, - šiuokart aukštiesiems JAV karininkams, kurių tarpe buvęs ir gen.štabo viršininkas Eisenhoweris. Kalbos turinys nepareištas. Šeštadienio žiniomis iš New Yorko, prez.Trumanas spaudos konferencijai pareiškęs, jog jis iš anksto nežinojęs apie Churchillio Fultone pasakytosios kalbos turinį, liečiantį JAV ir D.Britanijos militarinę sąjungą.

- D.Britanijos užs.reik.min.Bevinui sukako-65 metai amžiaus.

- Ir JAV karo laivynas rengiasi manevrams, kurie įvyksią Pamiagiam Vandenyne, dalyvaujant genštabo virš.Lisenhoweriui, aviacijos virš.gen.Smiths ir adm.Nimic.

- Kard.Griffin, naujai paskirtasis Anglijai kardinolas, grįžęs iš Romos, vakar iškilmingai buvo sutiktas Westminsterio katedroje. Ta proga savo pasakymoje kalboje jis išreiškęs pasibaisėjimą šio meto politine pasaulio padėtimi. Dvi institucijos: Britų imperija ir Bažnyčia, kurios rūpinasi žmonijos taika ir gerove, dabar puolamos vienos stiprios tautos. Toji tauta yra užėmusi daug kraštų, kurie narsiai kovojo už savo laisvę, o dabar supančioti grandinėmis. Tūkstančiai pabėgėlių iš tų kraštų dabar toli nuo savo tėvynės ir negali grįžti, nes tenai jų laukia pasmerkimas. Tos tautos turi gauti teisę laisviems rinkimams, slaptoji policija iš tenai turi pradingti. Celežinė uždanga nuo Rytų Europos turi nukristi.

- Maskvos radijas šeštadienį pateikė vieno anglų atstovo Ąem.Rūmuose pareiškimus, kuriais kritikuoja D.Britanijos vyriausybės politiką. Iš tų pareiškimų aiškėja, kad D.Britanija tuo tarpu prie ginklo turinti apie 2 mil. vyrų, o šių metų biudžete karo reikalams esą skirta 1700 mil. svarų sterlingų.

- D.Britanija ir Prancūzija, kaip iš Londono pranešta, pasiekusi susitarimo dėl savo karinių dalinių atitraukimo iš Libano. Prancūzų įgulos, kurias sudaro 9500 vyrų, numatoma atitraukti iš tenai iki 1947 m. balandžio mėn., padedant Libano vyriausybei - gal ir anksčiau, o anglų daliniai bus atitraukti dar iki š.m. birželio mėn.pabaigos.

- Prancūzijoje esama nesutarimo tarp koalicinės vyriausybės partijų dėl naujos konstitucijos sudarymo. Kat.respublikonų partija reikalauja platesnių išgelicijimų prezidentui ir abiejiems parlamento rūmams, o komunistai ir socialistai tam prieštarauja.

- Min.pirm.pavad. komunistas Thorez, kaip širyt iš Londono pranešta, pareiškęs, jog Busai sutiksia Prancūzijai pristatyti 980.000 t javų pagal abiejų kraštų anksčiau sudarytą sutartį.

- Varšuvoj pradėdami pasitarimai tarp Lenkijos ir Ter.Pusijos vyriausbių atstovų dėl naujo ir gelutinio abiejų kraštų sienų sureguliuavimo pagal 1945 m. rugpiūčio 16 d.sutartį.

- Vašingtone Unrras gen. direktorius Lehman vakar pareiškęs, jog maitinimo būklė pasaulyje darosi kaskart vis kritiškesnė. Jis apeliuoja tuo reikalu į įvairias eksporto bei importo šalis.
- Londono žiniomis, Turkai esą pranešę, jog jie įstoja į Unrra dalininkais bei rėmėjais. Tą savo norą Turkija jau vasario pradžioj buvusi pareiškusi JTO suvežėvime.
- Amerikiečių valdomoji Vokietijos zona, kaip iš Londono pranešta, pereina 3. amerikiečių armijos kontrolėn, o tos armijos būstinė numatoma netrukus perkelti į Heidelbergą.
- Londono žiniomis iš Frankfurt a.M., amerikiečių vald. Vokietijos zonoje atliekama nuodugni užsieniečių lagerių kontrolė, paieškant nacių šalininkų bei koleborecionistų. Rastieji tos rūšies asmenys būsią perduodami kompetentingų kraštų vyriausybėms.
- Vakarykštis "Observer" rašas, kad britai arba turi patys susiveržti diržą, arba leisti kadauti britų zonoje vokiečiams. Tačiau britų tradicija bei žmoniškumas neleidžia palikti vokiečių badui, juoba kad tai trukdytų įgyvendinti Vokietijoje demokratiją.
- Šiandien Nūrnberge laukiama paskelbiant laiško lordo Halifax, kuris komisariškai skirtas Gėringo gynybai.
- Müncheno universiteto rektorius už tai, kad kritikavo antnacistinės programą, Dr. Hėgnerio atleistas iš pareigų. Naujuoju rektoriumi skiriamas prof. K. Fossleris.
- JAV valstybės Seansas mieste prasidėjo internacionalinė valiutos /Bretton Woods/ konferencija, kurioje dalyvauja atstovai iš 35 kraštų. Būsią svarstomi pasaulinio banko ir valiutos stabilizacijos klausimai.
- "Šiandien ir rytoj" - tokie antrašte idėtas W. Lippman, žymaus Amerikos publicisto, straipsnis "Die Neue Zeitung" Nr. 19, III. 8, kuriuo stengiamasi atitaisyti "klaidingą vaizdą apie Jungtinių Valstybių galybę ir įtaką pokerio pasaulyje", iškeliant ypatingą amerikiečių militarinę jėgą, kuri yra "jūrca, oro ir sausumos karinių jėgų kombinacija, galinti operuoti dideliais nuotoliais, stačiai per vandenyną". "Būtų neprotinga tikėti, kad mes tuo instrumentu savo rankoj negalėtume su tokiu pat diplomatinio autoritetu tarti žodį visose Europos, Azijos ir Afrikos ginčijamose srityse... Europiečiai niekad nėra matę mūsų militarinės galybės išsiplėtimo... Mūsų laivynas apribojo savo veiklą visų pirma Remisjam vandenyne, kaip japonų laivyno priešas ir kaip draugiškas britų rivalentas. Mūsų armija išmėgino savo jėgas su vokiečių armija, kuri ligi 1942 m. profesionalų karių buvo traktuojama kaip nepalyginamai geriausia pasaulyje. Dėl to tik dabar mes pradecame pažinti savo militarinio instrumento reikšmę, dėl to tik dabar mums siškėja, kad tai yra n a u j a s instrumentas, apimtimi, stiprumu ir vartojamumu neturintis lygaus jokioms kitoms pasaulio karinėms pajėgoms... Būtų gera, man atrodo, jei naujasis amerikiečių laivynas padarytų kelionę į Europos vandenį ir aplankytų mūsų sąjungininkus... Tokia demonstracija padėtų koreguoti nesusipratimus ir klaidingus apskaičiavimus diplomatams, kurie yra pratę pasitikėti tik sausumos karinėmis jėgomis..." Autorius siūlo amerikiečių laivynui apsilankyti ne tik tai Britanijos salose, Norvegijoje ir Danijoje, bet taip pat Gibraltare, Casablanboj ir Dakare, Marseilyje, Tulone ir Bizertoj, Maltoje, Trieste, Solonikuose ir Dodekanese, Tripolyje, Aleksandrijoje, Haifoje, Beirute ir Suece ir Persų įlenkoje. "Šitos vietos yra tiek pat interesingos kaip Okinawa ir Seipan, ir būtų naudinga visiems, jei mūsų laivynas pamatytų tas vietas ir jei tautos, kurios ten gyvena, pamatytų mūsų laivyną".

- Vakar aktualių minčių apžvalgą padarė Dr. Meškauskas. Po to kalbėjo Komiteto narys ūkio reik. plk. N. Tautvilas, nušviendamas mūsų maitinimo padėtį ir naujai gautus tuo reikalu iš Unrros nurodymus. Iš pranešimo pasiskėjo, kaip be galo daug sunkonybių tenka įveikti mūsų ūkio tvarkytojams, ir drauge reikia pastebėti, kad tie žmonės ligi šiol dirba su didžiausiu atsidėjimu. Komiteto pirm. dipl. inž. Pabedinskas papasakojo apie visuotinį tremtinių bendruomenės atstovų suvažiavimą, kuris praėjęs labai darbingai. Suvažiavime teko išklaudyti atitinkamų pranešimų, priimti galutinai suformuotą Tremtinių Bendruomenės statutą su dviem priedais - švietimo reikalams ir kovai su mūsų negerovėmis, ir išrinkti suksčiausiuosius organus. Be to, pranešta, kad kovo 23 ir 24 d. Hanau šaukiamas agronomų bei ūkininkų atstovų suvažiavimas, o balandžio mėn. tenai pat numatyti gydytojų ir žurnalistų suvažiavimai.

- Rytoj /III.12/ 19 val. c.bendr.87 kamb. /IV aukšt./ šaukiamas visuotinis Lietuvių Inžinierių Draugijos narių susirinkimas. Nariams dalyvavimas būtinas, o ne nariai inžinieriai taip pat kviečiami apsilankyti, nes bus persitvarkoma pagal naujus įstatus ir pranešimai iš visuotinių inžinierių suvažiavimų Würzburge ir Hanau.

- Šiandien 18,30 val. c.bendr.87 kamb.pradeda darbą nauja šoferių kursų klausytojų grupė. Buvusieji šoferių kursų I ir II grupių klausytojai prašomi iki kovo 15 d. iš buv.grupių seniūnų atsiimti likusius brėžinius su paaiškinimais. Kas neatsiims, tie brėžiniai bus perleisti III gr. klausytojams.

- Po sunkios širdies ligos, sulaukusi 80 met., šeštadienį mirė Barbora Orandienė, kilusi iš Žemaitijos nuo Viekšnių. Kemptene gyveno su savo dukterim Kemeriene ir dukraite, tik ką baigusio mūsų gimnaziją. Širyt už velionės vėlę Vytauto bendr.koplyčioje atlaikytos pamaldos. Laidojama šiandien 15 val. = = = = =

Komitetas, mūsų gimnazijos abiturientai ir pažįstamieji p.Kemerienai ir jos dukrai, liūdinčioms dėl Močiutės mirties, reiškia nuširdžią užuojautą. = = = = =

- Prie D.P.ligoninės Kemptene organizuojami trumpalaikiai trijų mėn. medicinos seserų bei sanitarinių kursai, į kuriuos priimama moterys ir vyrai, baigusieji gimnaziją. Tie, kurie norėtų kursus lankyti, prašomi iki ateinančio penktadienio 12 val. užsirašyti mūsų ambulatorijoje darbo laiku kasdien.

- Gydytojų pažymėjimai, kurie buvo išduoti sausam maisto daviniui gauti, nuo vakar dienos nebegalioja ir gydytojų komisija pradės iš naujo tikrinti sveikatą tų, kurie norėtų maitintis ir toliau iš sauso davinio. Gydytojai tikrins iki ketvirtadienio 12-val. Kasdien 10-12 val. ambulatorijoje /Vytauto bendr.II blokas/. Ambulatorija prašo tuo reikalu kreiptis tik asmenis, kurie tikrai serga ir kuriems būtinei reikalingas dietinis maistas.

- LDK valdyba prašo narius sumokėti nario mokestį už 1946 m. Pinigus priima išd.prof.J.Paltarokas kasdien LDK patelpose c.bendr.II aukšt. nuo 11-12 val.

- Penktadienį per įvykusį Kempteno geležinkelininkų Draugijos susirinkimą priimtas Draugijos statutas ir aptarti kiti aktualūs mūsų geležinkelininkų reikalai.

- Unrra savo raštu dar kartą išpėja visus gyventojus, turinčius U.S. armijos drabužių, tuos drabužius perdažyti. Nereikalinga perdažyti tik mėlynos spalvos uniforminiai drabužiai. - - - - -